

Problemformulering: "Hvordan opdrages børn i forskellige kulturer til at blive medlem af forskellige fællesskaber (subkulturer)?"

Et kulturhistorisk overblik

- mad, mennesker, livsstil m.m. i **jernalder**

- **Bønder/agerbrug**

(fed skrift = noter)

- Korn og kvæg
- Fiskeri
- Væveri
- Korn = vælling, grød, brød, mjød
- **økologi**

Vi er et naturfolk, hvad mener du?

Et kulturhistorisk overblik

- mad, mennesker, livsstil m.m. i **vikingetid**

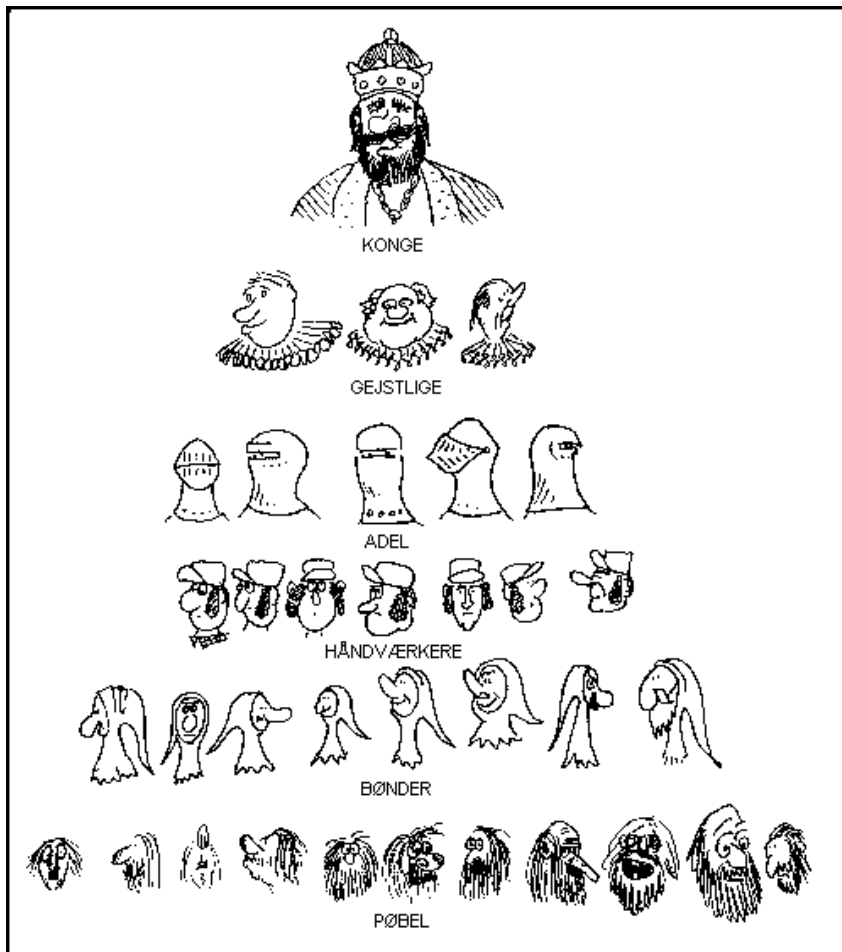

- **Nye dyrkningsmetoder = mere korn = mere mad**
- **Frugt**
- **Rejse**

Hvad betyder det at *rejse ud* for os mennesker?

Et kulturhistorisk overblik

- mad, mennesker, livsstil m.m.i middelalder

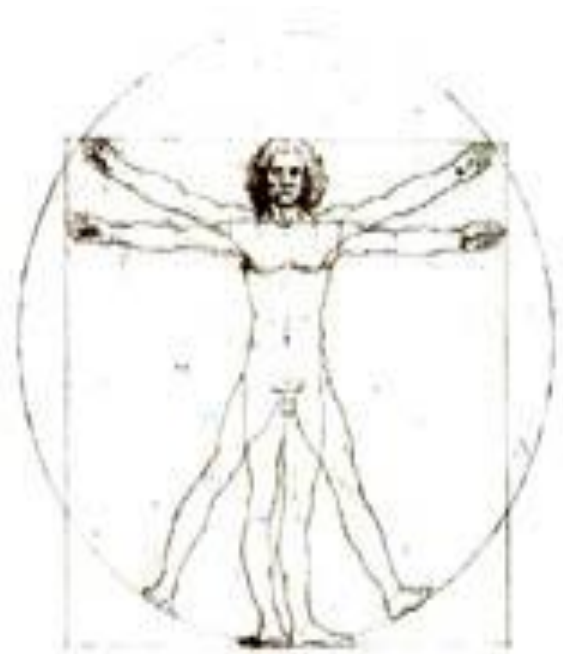

- **Faste for at huske på Jesus**
- **Saltet fisk**
- **Pilgrimsrejser**
- **Urtehaven**
- **Import**
- **Stændersamfund, hvor de laveste blev kontrolleret/belært**

Hvad betyder det for vores kulturelle identitet?

Et kulturhistorisk overblik

- mad, mennesker, livsstil m.m. i **renæssance**

- **Verden genopdages**
- **Mennesket/individet vigtigt**
- De rige drikker vin
- Krydderier
- Grønsager
- **Nyt handelsborgerskab**

Hvad menes med, at mennesket nu bliver *mindre kontrolleret* af højere magter som religion og kongemagten?

Et kulturhistorisk overblik

- mad, mennesker, livsstil m.m. i **enevældens tid**

- Mad er magt = 50 retter for kongen
- Alt drikke
- Chokolade
- Kaffe & te
- Kniv, ske, gaffel

_____ senere _____

- **Borgere mere magt**
- **Oplysningstidens tanker om fornuftig opdragelse, undervisning, kundskaber... (↓ overtro, løgn, uret)**
- Restauranter
- Fransk mad
- Fransk teater og lethed
- Dannelsesrejser
- Rytterskoler for almindelige børn

Et kulturhistorisk overblik

- mad, mennesker, livsstil m.m. i **folkestyrets tid**

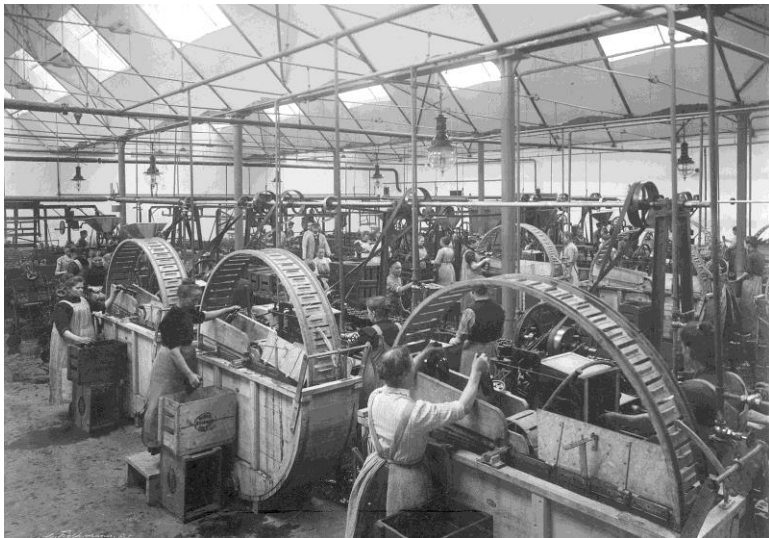

Hvorfor vil folk have demokrati? (= folket styrer)

- **Fattige sultter og spiser kun brød, grød, kartofler...**
- **Rige spiser alt**
- Tivoli
- Jul
- Højskoler/andelsbevægelse
- Gymnastikforeninger
- **Aviser**
- **København vokser**

Et kulturhistorisk overblik

- mad, mennesker, livsstil m.m. i **begyndelsen af 1900-tallet**

- **Flertals demokrati (parlamentarisme)**
- **Flere kolonier = eksotiske varer = verdens handel**
- Mindre selvforsyning, flere små butikker
- Mjøden bliver livsstilspilsneren Hof og Tuborg
- Frigørelse af tøj, normer m.m.
- Øget konkurrence i sportsbevægelser
- Lidt ferie = landsted for de rige og kolonihave for andre
- **Industriby med gadebelysning, kloaknet m.v.**

Hvor langt er vi nu fra naturen? Nævn gode og dårlige sider ved øget tempo og industrialisering?

Et kulturhistorisk overblik

- mad, mennesker, livsstil m.m. i **mellemkrigstiden**

- **Optimisme i 1920'erne** med større spillerum for fx kvinden med friluftsliv, makeup, slankhed...
- Cykler, biler begynder at dominere gadebilledet
- Øget fritid = biografer, klubber, dans
- Radio
- **Krisestemning og arbejdsløshed i 1930'erne.** Det politiske og kulturelle klima strammes op: stramhed i tøj, kvindens plads er i hjemmet...

Et kulturhistorisk overblik

- mad, mennesker, livsstil m.m. **efter 2. verdenskrig**

- **Vareknaphed**
- **Hjemmegående mor og udearbejdende far**
- **Streng seksualmoral**
- **Fast kønsrollemønster**
- **Mors mad: kød, sovs & kartofler**
- **Kjoler & jakkesæt**

Et kulturhistorisk overblik

- mad, mennesker, livsstil m.m. i 1960'erne

- Fjernsyn, køleskab, bil, ferierejser, parcelhus, **velfærdssamfund...**
- **Teenagere**, modetøj, grammofoner m.m. "*made in USA*"
- **Ligestilling, seksuel frigørelse, politiske aktiviteter, hippie- og Vietnambevægelse**

Et kulturhistorisk overblik

- mad, mennesker, livsstil m.m. i 1970'erne

- **Oliekrisen** betyder **tilbagegang** i levestandard og offentlig service
- Afmagt og reaktion fra fx slumstormere, punkere
- **Protester mod USA**, forurening, men også..
- **Protester** den anden vej **mod den flippede ungdom**, **kvindefrigørelse**, **fri abort**, **fri porno m.v.**

Et kulturhistorisk overblik

- mad, mennesker, livsstil m.m. i nyeste tid 1980 – i dag

- **Øget individualisering**
- **Privatisering**
- Nedskæringer
- Højteknologi
- Fast food/elektriske hårde hvidevarer
- Fremmed inspiration: økologi, pasta, pizza, kebab...
- Mode: T-shirt, jeans.../Anti-mode: provo, loppemarked...
- Fitness/kost/motion/sundhed?
- Sort arbejde
- Masse turisme/forbrug/underholdning
- Parcelhuskvarterer, typehuse
- **Trafikdød/storby/trafikkaos**
- Renere teknologi og ny teknologi?
- **Kultursammenstød?**
- Det europæiske hus?
- **Den amerikanske livsstil eller miljøbevidst livsstil?**
- ...

Natur >< menneskabtkultur, hvilken vej?

Opgaver:

Nævn mindst tre kulturelle påvirkninger fra PP' en der undrede dig mest.

Skriv mindst 5 spørgsmål til PP' en som dine klassekammerater skal svare på.

Lav en digital tidslinje. Brug PP' en. Fra jernalder til nutiden. Gå ind på www.xtimeline.com. Opret dig som bruger og gå i gang.

Du har nu læst dit kompendium under overskriften ” ***Hvordan opdrages børn i forskellige kulturer til at blive medlem af forskellige fællesskaber***”.

Du har lært om opvækstvilkår og personlighedens opbygning.

Du har lært om kulturelle påvirkninger gennem historien.

Du har set hvordan disse påvirkninger har udviklet forskellige holdninger som fx nationalisme, liberalisme hos forskellige subkulturer (små samfundsgrupper).

Nu skal du udarbejde en slags venindebog

Du skal heri beskrive en nutidig subkultur fx nynazisterne, de autonome, Christianitterne, hippiebevægelsen m.v. Layoutmæssigt skal den ligne en venindebog med punkterne: Navn, historisk baggrund, politisk holdning, favoritpåkledning, yndlingsmodstandere, ”*det kritiserer mine fjender mig for*” og mit fremtidsønske.

Oplysningerne til venindebogen kan findes på fx www.wikipedia.dk , www.leksikon.org , www.faktalink.dk og gruppernes hjemmesider.

- Navn:
- Fødselsdag:
- Bopæl:
- Højde:
- Vægt:
- Hårfarve:
- Øjenfarve:
- Uddannelse:
- Arbejde:
- Antal søskende:

- Livret:
- Yndlingsdrik:
- Favoritsnack:
- Yndlingsfarve:
- Yndlingsdyr:
- Hobbyer:
- Favoritpåklædning:
- Yndlingsmagasin:
- Bedste tv-serie:
- Favoritfilm:
- Yndlingssang:
- Yndlingsband:
- Bedste skuespiller:
- Yndlingsejendel(e):
- Ønskejob:
- Bedste rejsemål:
- Yndlingsduft:
- Favoritbutik(ker):

- Hvem vil jeg helst møde?
- Hvad hedder min(e) bedst(e) ven(ner)?
- Min kærestes navn?
- Hvilket land vil jeg helst besøge?
- Mit største materielle ønske?
- Mit højeste sjælelige ønske?
- **Jeg kan bedst lide ved mig selv:**
- **Jeg vil gerne gøre bedre:**
- **hvem kan jeg ikke lide, hvorfor?**
- **Fremtidsønske?**

Vælg de vigtigste som beskrivelse af netop din subkultur